

Uitslag prijsvraag

In de vorige editie van DIERPLAGEN Informatie toonden wij u de kop van een knaagdier en vroegen u hieruit af te leiden om welk knaagdier het ging. Dat bleek geen makkelijke vraag. Toch is het van belang dat in het veld snel herkend wordt om welk dier het gaat, omdat de leefwijze van de vele soorten ratten en muizen grote verschillen kan vertonen. Slechts enkele van de inzendingen waren juist; mevrouw S.A. Burt, werkzaam bij de vakgroep Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong van de faculteit der Diergeneeskunde Utrecht is geloot als prijswinnaar. Zij heeft inmiddels een boekenbon t.w.v. f75,- ontvangen.

De afgebeelde kop was afkomstig van de zwarte rat, en wel de kleurvariatie *Rattus rattus frugivorus*. Deze rat heeft een grijsbruine rugvacht en een grijswitte buikvacht. De kop van de zwarte rat is slank en spits, met grote kraalachtige, naar buiten staande ogen. Ook de oren zijn groot en staan duidelijk buiten de vacht. Naar voren gevouwen dekken ze zelfs het oog af. Bij de geboorte is het jong kaal en blind en niet langer dan 3 cm; dat groeit uit tot zo'n 14 tot 23 cm. De lange, nogal dunne staart van de zwarte rat is daarbij niet meegerekend. Die kan zelfs nog langer dan het lichaam worden. In de tropen is de zwarte rat een echte boomwoner; hier in Nederland leeft die voornamelijk hoog en droog op vlieringen en zolders. De zwarte rat is een uitstekend atleet: klimmen en springen kan die als de beste, graven en zwemmen daarentegen doet 'ie zelden. De vermenigvuldigingsfactor is hoog: in de ca. 2 jaar die de zwarte rat leeft, brengt het vrouwtje gemiddeld 30 jongen ter wereld die in leven blijven en zelf ook weer voor de voortplanting gaan zorgen.

Zwarte ratten kunnen een serieuze plaag vormen voor de intensieve veehouderij; de bestrijding ervan vraagt veel geduld. Wij komen hierop terug in de volgende editie van DIERPLAGEN Informatie.

De bruine rat (*Rattus norvegicus* Berkenhout) onderscheidt zich op een aantal aspecten van de zwarte rat: qua uiterlijk maar ook qua leefwijze. Zo kan de bruine rat, die o.a. voorkomt in rioleringstelsels, in en op vuilstortplaatsen en in de vrije natuur, behalve goed klimmen ook uitstekend graven en zwemmen. Deze rat heeft, in tegenstelling tot de zwarte rat, kleine oren, kleine ogen en -duidelijk zichtbaar- een stompere kop. In het algemeen is de bruine rat groter van stuk dan de zwarte rat, maar met een kortere en dikkere staart. De bruine rat is wat plomper en steviger gebouwd dan de zwarte rat. De oren reiken, naar voren geklapt, tot achter het oog. Daar waar de zwarte rat zich graag tegoed doet aan granen, zaden en meelproducten, heeft de bruine rat een duidelijke voorkeur voor het beste dat voor handen is: dat kunnen granen en knolgewassen zijn, maar ook groenten en fruit, vlees en vis. Ratten eten zo'n 15 tot 20 gram voedsel per dag. De bruine rat heeft beduidend meer vocht nodig om te leven dan de zwarte rat. ■

De bruine rat (*Rattus norvegicus* Berkenhout) onderscheidt zich op een aantal aspecten van de zwarte rat: qua uiterlijk maar ook qua leefwijze. Zo kan de bruine rat, die o.a. voorkomt in rioleringstelsels, in en op vuilstortplaatsen en in de vrije natuur, behalve goed klimmen ook uitstekend graven en zwemmen. Deze rat heeft, in tegenstelling tot de zwarte rat, kleine oren, kleine ogen en -duidelijk zichtbaar- een stompere kop. In het algemeen is de bruine rat groter van stuk dan de zwarte rat, maar met een kortere en dikkere staart. De bruine rat is wat plomper en steviger gebouwd dan de zwarte rat. De oren reiken, naar voren geklapt, tot achter het oog. Daar waar de zwarte rat zich graag tegoed doet aan granen, zaden en meelproducten, heeft de bruine rat een duidelijke voorkeur voor het beste dat voor handen is: dat kunnen granen en knolgewassen zijn, maar ook groenten en fruit, vlees en vis. Ratten eten zo'n 15 tot 20 gram voedsel per dag. De bruine rat heeft beduidend meer vocht nodig om te leven dan de zwarte rat. ■

ctb

N.B. Van de CTB is geen overzicht ontvangen van recent vervallen bestrijdingsmiddelen. Wij hopen u in DIERPLAGEN Informatie 1 2000 weer te kunnen informeren.